

Kapitel 6 - Opbevaring af ensilage og ludning af halm

Landbrug

3. er offentliggjort den 12/3 2008

Afklarende spørgsmål:

1. Revideret notat i forbindelse med bekendtgørelses- ændringen 1/8 2002
2. Hvornår er en ensilageplads en ensilageplads ?
3. Kan man etablere en plads til saftgivende ensilage og lade afløbet føre direkte til et pilerensningsanlæg. Kan der i så fald dispenseres fra reglerne i kapitel 5 i husdyrgødningsbekendtgørelsen ?
4. Grænser for tørstofindhold i ikke-saftgivende ensilage lagret med forskellig stakhøjde

1. Revideret notat i forbindelse med bekendtgørelsesændringen 1/8 2002

Regler gældende før 1/8 2002

Kap. 6 omhandler alene opbevaring af ensilage.

Regler gældende efter 1/8 2002 - §§ 15 og 16

I § 15, stk. 1, 2. pkt. er det nu præciseret, at hvis ikke-saftgivende ensilage opbevares på ensilageplads, der er anlagt efter 1. august 2002, gælder kravene i stk. 1. Baggrunden er, at der bl.a. har været tvivl om, hvorvidt ensilagepladser udelukkende til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage var omfattet af kravene om afløb, hvis der etableres fast bund. Hvor ikke-saftgivende ensilage opbevares på samme areal år efter år er der erfaring for, at dette giver risiko for forurening fra ensilagespild via overfladeafstrømning fra pladsen. I § 15 stk. 1 fremgår derfor som nævnt, at hvis der etableres en ensilageplads til opbevaring af ikke-saftgivende ensilering skal denne opfylde krav, svarende til bestemmelserne for møddinger

med randbelægning dvs. fast bund og afløb. Det kan tilføjes, at hvis ikke-saftgivende ensilage opbevares i marken, anvendes typisk forskellige arealer år efter år, hvorfor forureningsrisikoen er betydelig mindre.

I ammoniakhandlingsplanen indgår et forbud mod anvendelse af ammoniak til ludning af halm. Dette forbud er gennemført i en ny § 16. Herved indføres fra 1. august 2004 et generelt forbud mod ludning af halm med ammoniak, jf. bekendtgørelsen § 36, stk. 4. Det skønnes, at ammoniaktabet i forbindelse med ludningsprocesserne udgør ca. 65 % af den tilførte ammoniak. I ekstremt våde høstår kan ministeren dog meddele dispensation for hele landet eller i udvalgte amter.

2. Hvornår er en ensilageplads en ensilageplads?

Der har været spørgsmål om hvor tit ikke-saftgivende ensilage må placeres samme sted hvert år, før det betragtes som ensilageplads.

Ifølge § 15 stk. 1 skal ensilagepladser til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage opfylde samme krav som møddingspladser. Dette gælder for anlæg etableret efter 1. august 2002.

For anlæg etableret før 1. august 2002 er der ikke krav om fast bund og afløb for anlæg til opbevaring af ikke-saftgivende ensilage.

Ved etablering af en fast plads til ensilering, hvor evt. tabte næringsstoffer ikke bliver optaget af en plantevækst de kommende år, skal man være ekstra opmærksom på evt. saftafløb, ensilagespild og tab af næringsstoffer herfra.

Hvis kommunen konstaterer saftafløb fra ensilagen f.eks. saftafløb fra majsensilage i et koldt år, kan kravet om fast bund og afløb indskræpes over for landmanden, jf. § 69 i miljøbeskyttelsesloven. Hvis derimod kommunen konstaterer betydelige tab af næringsstoffer fra ensilagespild kan der meddeles et § 42 påbud efter Miljøbeskyttelsesloven.

Placeres ikke-saftgivende ensilage direkte på marken, bør den placeres på skiftende lokaliteter år efter år. Hvor dette ikke er tilfældet, bør kommunen være meget opmærksom på, om markstakken i enkelte år alligevel er saftgivende, eller om der er et uacceptabelt ensilagespild, der medfører en udvaskningsrisiko.

Kommunen kan således meddele landmanden, at såfremt han vælger samme areal til placering af ikke-saftgivende ensilage, vil kommunen være ekstra opmærksom på ensilagespild med henblik på evt. § 42 påbud. I tilfælde af saftafgivelse håndhæves reglerne efter § 69 i Miljøbeskyttelsesloven.

3. Kan man etablere en plads til saftgivende ensilage og lade afløbet føre direkte til et pilerensningsanlæg. Kan der i så fald dispenseres fra reglerne i kapitel 5 i husdyrgødningsbekendtgørelsen?

Reglerne for pilerensningsanlæg er beskrevet i sammenhæng med husspildevand i Miljøstyrelsens "Retningslinier for etablering af pileanlæg op til 30 PE" og "Retningslinier for pileanlæg med nedsivning op til 30 PE". Det, der her er tale om, er omfattet af andre regler og kan i denne sammenhæng kaldes et pilevegetationsfilter.

Ifølge reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal afløb fra ensilagepladser ifølge kapitel 7 føres til en beholder, der opfylder bestemmelserne i kapitel 6. I kapitel 6 er angivet, at beholderen skal være udført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer samt at den skal dimensioneres i forhold til kapaciteten, således at de kan modstå påvirkning fra omrøring, overdækning og tømning. I kapitel 9 fremgår desuden at næringsstofferne fra ensilagesaft kun må tilføres afgrøder.

Der er derfor ingen tvivl om, at saft fra saftgivende ensilage og overfladevand fra ensilagepladsen i første omgang skal tilføres en sådan beholder (NB For en beholder, der alene ønskes anvendt til opbevaring af ensilage, er der ikke behov for omrøring). Beholderen skal have en kapacitet, således udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt ifølge § 6 stk. 4. Det kunne f.eks. være en opsamlingsbrønd med kapacitet til en jævn fordeling over arealet med pumpe suppleret med et forsinkelsesbassin med tæt membran eller beholder, som kan indeholde vandmængden fra regn hændelser fra pladsen. Såfremt der etableres et pilevegetations filter skal dette betragtes som en pileafgrøde, hvor der ganske rigtigt må udbringes hele året. Da næringsstofferne kun må tilføres afgrøder skal pilerensningsanlægget dimensioneres således, at afgrøden kan optage alle de udledte næringsstoffer. Ensilagesaft må desuden ikke ifølge § 26 stk. 2 udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for, at ensilagesaften strømmer til søer eller vandløb, herunder dræn, ved tøbrud eller regnskyl. Ved etablering af et pilerensningsanlæg** skal der derfor foretages en konkret vurdering af, hvorvidt dette kan overholdes.

Det kan næves, at der ifølge § 35 er mulighed for at udarbejde byggeblade, således kravene i kapitel 2-7 kan fraviges. Der er ikke på nuværende tidspunkt et byggeblad for pilerensningsanlæg.

4. Grænser for tørstofindhold i ikke-saftgivende ensilage lagret med forskellig stakhøjde

I dette tillæg til "Notat vedrørende ikke-saftgivende ensilage" anføres grænser for tørstofindhold i ikke-saftgivende ensilage af majshelsæd, græs og lucerne lagret ved forskellig stakhøjde.

Kontakt

Miljøstyrelsen

Strandgade 29

1401 København K

Tlf.: 72 54 40 00

E-mail: mst@mst.dk

CVR: 25798376

EAN: 5798000863002

EAN(tilskud):5798000863019